

04070, м. Київ, вул. Борисоглібська, буд. 3, 5-й поверх,
тел: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, веб-сайт: www.unba.org.ua

5th floor, 3 Borysoglibska st., Kyiv, 04070, Ukraine
phone: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, web-site: www.unba.org.ua

**Голові Комітету
Верховної Ради України
з питань правоохоронної діяльності
Сергію ІОНУШАСУ**
вул. Грушевського, 5, м. Київ, 01008
ionushas@rada.gov.ua
karchemska@rada.gov.ua

Шановний пане Сергію!

Національна асоціація адвокатів України (далі – НААУ) засвідчує Вам свою повагу та звертається стосовно такого.

До НААУ надійшов Ваш лист № 04-27/3-2025/300312 від 29.12.2025 з проханням надати пропозиції та зауваження до проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо уточнення підстав та порядку арешту нерухомого майна» (реєстр. № 14325 від 23.12.2025).

Як зазначено у пояснювальній записці до законопроекту № 14325, він спрямований на посилення правових засад захисту прав власників або володільців нерухомого майна при розгляді питань щодо накладення арешту на належне їм нерухоме майно у кримінальному провадженні.

1. Зміни, що пропонуються законопроектом до ч. 2 ст. 64-2 КПК України, фактично уточнюють коло суб'єктів звернення (шляхом долучення таких суб'єктів, як дізнавача, слідчого за погодженням із прокурором, до слідчого судді) з клопотанням про арешт майна, а відтак – і виникнення правового статусу такого суб'єкта як третя особа, щодо майна якої вирішується питання про арешт. Вказана обставина безумовно має сприйнятись позитивно, адже вказані суб'єкти і так мають право звернення з клопотанням про арешт (ч. 1 ст. 171 КПК України), натомість чинна редакція ст. 64-2 КПК вказує на виникнення правового статусу лише з моменту звернення прокурора до суду із клопотанням про арешт майна.

2. Також позитивними є такі зміни, як внесення до ст. 64-2 КПК України частини 8 про те, що розгляд клопотання про арешт нерухомого майна (в тому числі земельної ділянки) третьої особи здійснюється за участі третьої особи або її представника у порядку, передбаченому цим Кодексом, що сприятиме запобіганню зловживанню своїми правами стороною обвинувачення.

3. Крім того, до ст. 132 КПК України пропонується долучити ч. 8, згідно з якою у разі відмови в задоволенні клопотання про застосування заходу

забезпечення кримінального провадження та/або скасування заходу забезпечення кримінального провадження слідчий, дізнавач, прокурор не має права повторно звертатися до слідчого судді, суду з клопотанням про застосування відповідного заходу забезпечення кримінального провадження, якщо у клопотанні не зазначені нові обставини та докази, які не розглядалися слідчим суддею, судом. Вказані зміни у разі їх прийняття будуть кращим чином запобігати практиці повторного подання клопотань стороною обвинувачення.

4. Запропоноване внесення ч. 13 до ст. 170 КПК України про те, що у кримінальному провадженні, в якому жодній особі не повідомлено про підозру, накладення арешту на нерухоме майно (в тому числі земельну ділянку) третьої особи у випадках, передбачених частиною другою цієї статті, здійснюється на підставі ухвали слідчого судді на строк не більше чотирьох місяців, який може бути продовжений у межах строку досудового розслідування в порядку, передбаченому цією главою. У такому випадку в ухвалі про накладення арешту слідчий суддя зобов'язаний визначити строк дії такого арешту. Вказані зміни також є позитивними – адже існуюча практика тривалих арештів майна часто фактично блокує господарську діяльність юридичних осіб та життя громадян, які не є підозрюваними чи обвинуваченими.

5. Також зміни до ч. 1 ст. 172 КПК України врегульовують питання неприбуття до слідчого судді, суду, який розглядає питання про арешт майна, власника або володільця нерухомого майна (в тому числі земельної ділянки) або їх представника. В даному випадку суб'єкт законодавчої ініціативи фактично виважено підійшов до інтересів сторін обвинувачення і захисту.

6. Запропонована до внесення до ст. 172 КПК України ч. 5 визначає на спеціальному рівні недопустимість повторного звернення з клопотанням, що сприятиме захисту прав громадян і юридичних осіб з обставин, визначених вище.

7. Також запропоновані зміни до ч. 1 ст. 174 мають бути сприйняті позитивно, зокрема з врахуванням того, що пропонується наступне: за клопотанням третьої особи арешт нерухомого майна (в тому числі земельної ділянки) третьої особи може бути також скасовано повністю або частково ухвалою слідчого судді під час досудового розслідування у кримінальному провадженні, в якому жодній особі не повідомлено про підозру, у разі, якщо строк дії такого арешту сплив (або не був визначений в ухвалі слідчого судді про арешт) та арешт на вказане майно не був продовжений в порядку, передбаченому цією главою.

Отже, у результаті проведеного аналізу, НААУ підтримує прийняття законопроекту № 14325 від 23.12.2025 в повній мірі та рекомендує його до прийняття у першому читанні.

З повагою

**Голова
Національної асоціації адвокатів України,
Ради адвокатів України**

[Підпис] Лідія ІЗОВІТОВА